

Gemeenteraad

Vergadering van 24 juni 2025

Beleid en Uitvoering - Team Samenleving

2025_RAAD_00030 Jaarstukken 2024 en Programmabegroting 2026 GGD IJsselland, inclusief meerjarenbegroting 2027-2029

Auteur

Alma van Bruggen

Overlegd met

Henk Schuitemaker, Dirk de Vries en Josephine Schijve

Portefeuillehouder

Trijn Jongman

Samenvatting

Het dagelijks bestuur van de GGD IJsselland heeft de Jaarstukken 2024 (het jaarverslag en de jaarrekening) en het concept Programmabegroting 2026, inclusief de meerjarenraming 2027-2029 conform wettelijke voorschriften voor 30 april aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gezonden.

De Jaarstukken 2024 worden ter informatie aangeboden. Uw raad kan hierover geen zienswijze kenbaar maken. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om de Jaarstukken 2024 ter kennisgeving aan te nemen.

Over het concept Programmabegroting 2026, inclusief de meerjarenraming 2027-2029 wordt uw gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze kenbaar te maken voor 4 juli 2025. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen op het concept Programmabegroting 2026, inclusief de meerjarenraming 2027-2029 met de volgende argumenten:

- Er zijn onontkoombare autonome ontwikkelingen, maar er wordt binnen de eigen organisatie van de GGD niet gekeken naar een compensatie van de meerkosten.
- De gemeenteraad constateert dat de GGD geen bezuinigingsmogelijkheden heeft verwerkt in de (meerjaren-)begroting, terwijl de GGD hier wel toe opgeroepen is. Gelet op het zogenaamde ravijnjaar 2026 wordt de GGD alsnog verzocht om met besparingen te komen en de consequenties daarvan voor te leggen aan het algemeen bestuur. Dit om verdere verhoging van de gemeentelijke bijdrage te voorkomen.

Beschrijving

Inleiding

De GGD IJsselland is een verbonden partij (gemeenschappelijke regeling) voor de gezamenlijke belangenbehartiging van de 11 deelnemende gemeenten op het gebied van publieke gezondheidszorg. Het gaat om uitvoering van wettelijke taken, zoals de Wet Publieke gezondheid en toezicht zoals bedoeld in de wet Kinderopvang en diverse maatwerkactiviteiten.

Het dagelijks bestuur van de GGD IJsselland heeft de Jaarstukken 2024 (het jaarverslag en de jaarrekening) en het concept Programmabegroting 2026, inclusief de meerjarenraming 2027-2029 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Jaarstukken 2024

De jaarstukken bestaan uit twee delen, het inhoudelijke jaarverslag en de financiële jaarrekening. Daarnaast heeft de GGD een publieksjaarverslag (bijlage 3) uitgebracht waarin wordt teruggeblikt op het afgelopen jaar en een overzicht gemaakt van de gemeentelijke kerngegevens, ook voor Steenwijkerland (bijlage 4).

De GGD heeft in 2024 gewerkt aan een toekomstbestendige publieke gezondheidszorg. Er is expertise ingezet voor het gezond opgroeien van kinderen, voor een gezonde leefomgeving, om infectieziekten te voorkomen en uitbraken te bestrijden. Het jaar 2024 was ook een bijzonder jaar, omdat de GGD 50 jaar een regionale GGD was.

Steenwijkerland

De gemeentelijke kerngegevens voor Steenwijkerland geven een kort overzicht van de inwoneraantallen, de financiering, het personeelsbestand en de dienstverlening van GGD IJsselland in 2024. Naast de basistaken kunnen gemeenten de GGD inzetten voor aanvullende activiteiten. Hieronder vallen taken zoals het toezicht vanuit de Wet kinderopvang op de kinderdagverblijven, het meldpunt maatschappelijke zorg en diverse taken rondom de jeugdgezondheidszorg.

Programmabegroting 2026, inclusief meerjarenraming 2027-2029

De begroting omvat het geheel van ambities, concrete taken en financiën van de GGD IJsselland. De begroting is opgesteld op basis van de volgende documenten:

- Kaderbrief bij begroting 2026; het inhoudelijke en financiële kader, op 26 februari 2025 door het algemeen bestuur vastgesteld.
- Programmabegroting 2025, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur van 11 juli 2024;
- Informatie uit de exploitatie over het jaar 2024;
- Bestuursrapportage voorjaar 2025.

De GGD verzoekt de gemeenteraad om zijn eventuele zienswijze op de begroting kenbaar te maken voor 4 juli 2025, zodat het dagelijks bestuur van uw reactie kennis kan nemen en deze kan worden behandeld bij de vaststelling van de begroting 2026 in het algemeen bestuur op 10 juli 2025.

Gewenst resultaat

- Kennisnemen van de Jaarstukken 2024 van de GGD IJsselland;
- Een zienswijze in te dienen op de concept Programmabegroting 2026, inclusief de meerjarenraming 2027-2029 van de GGD IJsselland;
- Bijgevoegde brief (bijlage 8) vast te stellen als zienswijze.

Argumenten

3.1 Geen compensatie van autonome ontwikkelingen 2026

De begroting kent een stijging van de algemene gemeentelijke bijdrage van afgerond € 947.000,-. Deze stijging valt toe te schrijven aan een drietal autonome ontwikkelingen:

- Loon- en prijsindex: € 894.800
- Elektronisch Patiëntendossier (EPD) seksuele gezondheid: € 20.000
- Onderhoud Hoofdlocatie Zeven Alleetjes: € 32.200

Zie voor een nadere toelichting bladzijde 29 en 30 van de programmabegroting 2026 van de GGD IJsselland (bijlage 6).

3.2 Geen bezuinigingsmogelijkheden verwerkt in de programmabegroting 2026

Negen van de elf bij de GGD aangesloten gemeenten hebben de gemeenschappelijke regelingen per brief van 15 oktober 2024 (bijlage 7) verzocht om bezuinigingen aan te dragen en deze te verwerken in de programmabegroting 2026. De GGD heeft hierop aanvullend onderzoek gedaan naar de taken en behorende financiën van de GGD en stelt dat er alleen efficiency te behalen is binnen de aanvullende producten (die slechts 7% uitmaken van het totaal aan taken en 29% van de begroting uitmaken). Een verdere verdieping en besluitvorming hierover moet nog later in 2025 plaatsvinden. U stelt daarom voor dat de GGD ook binnen de andere taken (93% van het totaal aan taken en 71% van de begroting) zoekt naar besparingen en de consequenties daarvan voorlegt aan het algemeen bestuur. Gelet op het ravijnjaar 2026 is het gewenst om met besparingen te komen om verdere verhoging van de gemeentelijke bijdrage te voorkomen.

5.1 Financiële consequenties gemeente Steenwijkerland

In de gemeentelijke begroting is voor het jaar 2026 voor de GGD een bijdrage opgenomen van € 2.027.000. De te betalen bijdrage die staat vermeld in de begroting 2026 van de GGD is € 2.091.000. Onze bijdrage stijgt met een structureel bedrag ter hoogte van € 64.000 (inclusief een correctie van € 12.000). Daarnaast brengt de GGD een bedrag van € 80.000 in rekening voor het toezicht Kinderopvang. Hier is al rekening mee gehouden in de begroting.

De totale bijdrage 2026 van de gemeente, inclusief het voorschot toezicht kinderopvang is € 2.171.000.

De verhoging van de bijdrage wordt voornamelijk veroorzaakt door de toegepaste loon- en prijsindex.

Kanttelingen en risico's

3.1 Gemeenschappelijke regeling

De GGD IJsselland is een gemeenschappelijke regeling van 11 gemeenten. Het algemeen bestuur wordt gevormd door 11 portefeuillehouders van de regio IJsselland. Om een zienswijze te kunnen honoreren is meer dan 2/3 stemmen van de deelnemende gemeenten nodig. De kans dat de zienswijze wordt gehonoreerd is gering.

Duurzaamheid en social return

Niet van toepassing

Financiële toelichting

Jaarstukken 2024

Er blijkt een voordeel te zijn van € 975.000 (inclusief mutaties reserves € 56.000). Dit komt door niet geraamde renteopbrengsten (€ 403.000), een voordeel uit inzet op projecten (€ 536.000) en diverse overige afwijkingen (€ 36.000).

In het algemeen bestuur van 24 april 2025 is vastgesteld om dit positieve resultaat terug te laten vloeien naar de gemeenten op basis van de verdeelsleutel naar aantal inwoners. Dit zal betekenen dat er ongeveer € 80.000 terugvloeit naar de gemeente Steenwijkerland. Dit wordt verwerkt in de najaarsnota 2025.

De jaarrekening is door de accountant gecontroleerd en er zijn geen onjuistheden ten aanzien van de getrouwheid gerapporteerd. Een goedkeurende verklaring is toegevoegd aan de jaarrekening.

Programmabegroting 2026, inclusief meerjarenraming 2027-2029

Financiële consequenties gemeente Steenwijkerland

De structureel hogere bijdrage van € 64.000 wordt verwerkt in de Perspectiefnota 2025-2029.

Bezuinigingsmogelijkheden

In 2025 vindt verdieping plaats om met de GGD te kijken naar mogelijkheden om te bezuinigen die verwerkt kunnen worden in de programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029. Daarnaast zijn er vanuit het Rijk nog een aantal financiële onzekerheden die invloed hebben op de taken van de GGD, waaronder de aangekondigde bezuinigingen 'pandemische paraatheid'.

Communicatie en participatie

Niet van toepassing

Uitvoering en planning

Jaarstukken 2024

De jaarstukken (het jaarverslag en de jaarrekening) van de GGD IJsselland over het jaar 2024 zijn conform wettelijke voorschriften voor 30 april ter informatie aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gezonden. Anders dan met betrekking tot begrotingen van gemeenschappelijke regelingen als de GGD IJsselland, hebben gemeenteraden bij de jaarrekening geen bevoegdheid om een zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur.

Daarna stuurt de GGD voor 15 juli 2025 de vastgestelde jaarstukken aan de Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel en in verband met de verantwoording van ontvangen COVID-19 gelden vóór 1 september 2025 aan het Ministerie van VWS.

Programmabegroting 2026, inclusief meerjarenraming 2027-2029

Uw gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om uw zienswijze kenbaar te maken op de concept GGD Programmabegroting 2026 (incl. de meerjarenraming 2027-2029) voor 4 juli 2025. Behandeling en vaststelling van de Programmabegroting 2026 (incl. de meerjarenraming 2027-2029) van de GGD IJsselland vindt plaats in het algemeen bestuur op 10 juli 2025. Het dagelijks bestuur moet binnen twee weken na vaststelling in het algemeen bestuur de begroting naar de Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel sturen.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. Kennis te nemen van de Jaarstukken 2024 van de GGD IJsselland (Bijlage 1 en 2).
2. Kennis te nemen van het concept Programmabegroting 2026, inclusief de meerjarenraming 2027-2029 van de GGD IJsselland (Bijlage 5 en 6).
3. Een zienswijze in te dienen op het concept Programmabegroting 2026, inclusief de meerjarenraming 2027-2029 van de GGD IJsselland.

4. De bijgevoegde brief (bijlage 8) vast te stellen als zienswijze.
5. De structureel hogere bijdrage van € 64.000 te verwerken in de Perspectiefnota 2025-2029.